

پاسخنامه مدارس شهرستان

پایه :	۱	موضوع :	منطق ۱
تاریخ :	۹۱/۰۶/۰۸	ساعت :	۱۰/۳۰

نام کتاب: آموزش منطق، تألیف استاد مطهری

لطفاً به همه سؤالات تستی و ۸ سوال تشریحی پاسخ دهید، در صورت پاسخ به همه، به سوال آخر نمره داده نمی‌شود (تستی ۱ و تشریحی ۲ نمره)

سؤالات تستی:

۱. تعریفی که در آن به برخی از اجزاء ماهیت شیء مورد نظر دست می‌یابیم چه نام دارد؟ د ۵۳
- ا. حد تام ب. تعریف لفظی ج. تعریف اسمی د. حد ناقص
۲. اگر دو قضیه از لحاظ موضوع و محمول، وحدت داشته باشند اما از لحاظ کم و کیف مختلف باشند، چه نام دارند؟ ب ۷۷
- ا. متضادین ب. متناقضین ج. متداخلین د. متضایفین
۳. کدام یک از شرایط شکل دوم در قیاس روبرو رعایت نشده است: «هر انسانی حیوان است. بعضی از اجسام حیوان نیستند. بنابر این برخی از انسان‌ها جسم نیستند» ا ۹۶
- ا. کلیت کبری ب. اختلاف مقدمین در کیف
- ج. موجه بودن صغری د. سالبه بودن کبری
۴. کدام یک از گزینه‌های زیر صحیح است؟ ج ۱۱۸
- ا. ارزش استقراء ناقص یقینی است ب. ارزش تمثیل یقینی است
- ج. ارزش تمثیل ظنی است د. ارزش استقراء تام ظنی است

سؤالات تشریحی:

۱. ا. یک شرط از شرایط شکل چهارم را بنویسید. ۹۷-۹۸ ب. کدام یک از اشکال اربعه بدیهی الإنتاج است؟ ۹۵
- ا. «دو مقدمه موجه - کلیت صغری» یا «اختلاف در کیف - کلیت یکی از دو مقدمه» ب. شکل اول
۲. اصطلاحات زیر را تعریف کنید.
- ا. قضیه شرطیه ۶۳ ب. قیاس اقترانی ۹۳
- ا. قضیه‌ای که از دو قضیه و یک نسبت بین آن دو قضیه به دست می‌آید. ب. قیاسی که نتیجه آن، در مقدمین پراکنده است.
۳. رابطه مفاهیم مذکور در هر گزینه را از جهت نسب اربعه بنویسید.
- ا. انسان و بشر ب. سنگ و جسم ج. حیوان و سیاه د. غیر انسان و غیر ناطق
- ا. تساوی ب. عموم خصوص مطلق ج. عموم خصوص من وجه د. تساوی

۴. نقیض قضایای زیر را بنویسید.

أ. بعضی انسان‌ها عجول هستند.

أ. هیچ انسانی عجول نیست.

ب. هیچ درختی در گرمسیر رشد نمی‌کند.

ب. برخی درختان در گرمسیر رشد می‌کنند.

۵. هر یک از عبارات زیر بیان‌کننده چه اصطلاحی در علم منطق می‌باشند؟

أ. قیاسی است که بتواند حقیقتی را کشف کند. ۱۳۵ ب. مفاهیمی که قابل انطباق بر افراد فراوان و حتی افراد غیر متناهی می‌باشند.

أ. برهان

ب. کلی

* برخی معتقدند: تفکر قیاسی، بی‌اساس است؛ زیرا در روش قیاس، ذهن از کلی به جزئی سیر می‌کند، در حالی که مطالعات علم‌النفسی جدید بر روی فعالیت‌های ذهن، عکس این سیر را اثبات می‌کند. بنابراین منطق ارسطویی که بر پایه روش قیاسی است مطرود و نادرست است.

۶. پاسخ به این اشکال چیست؟ ۱۲۸

محصور ساختن حرکت ذهن به حرکت صعودی صحیح نیست؛ زیرا ذهن هم حرکت صعودی دارد و هم حرکت نزولی.

۷. چهار مورد از اعمال ذهن را فقط نام ببرید. ۱۰۵

تصویر پذیری - تجرید و تعمیم - یادآوری - تجزیه و ترکیب.

۸. در قضایای زیر با توجه به کمّ و کیف قضیه، نوع قضیه را مشخص کنید.

أ. لا شيء من الانسان بحجر

ب. بعضی درختان در گرمسیر رشد نمی‌کنند

ج. هر انسانی به رفتار خویش آگاه است

د. هیچ مسلمانی تارک الصلاة نیست

أ. سالبه کلیه

ب. سالبه جزئیه

ج. موجه کلیه

د. سالبه کلیه

۹. اصطلاحات زیر را تعریف کرده، برای هر کدام یک نمونه بیاورید.

أ. نوع

ب. جنس

ج. فصل

أ. نوع: کلی‌ای که تمام ذات و ماهیت افراد است؛ مثل: انسان.

ب. جنس: کلی‌ای که جزء اعم ذات افراد است؛ مثل: حیوان.

ج. فصل: کلی‌ای که جزء مساوی ذات افراد است؛ مثل: ناطق.